

Tilburg University

Zondagrust of funshoppen?

van Damme, E.E.C.

Published in:
Algemeen Dagblad

Publication date:
2005

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
van Damme, E. E. C. (2005). Zondagrust of funshoppen? *Algemeen Dagblad*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

ZONDAGSRUST OF FUNSHOPPEN?

Het weer belooft zondag weer niet veel soeps te worden. Gelukkig heeft IKEA net in Haarlem haar twaalfde woonwinkelpaleis geopend. *Funshoppen* op een oppervlakte van vijf voetbalvelden. Zouden we niet beter af zijn als alle winkels overal elke zondag open zouden zijn?

De huidige winkeltijdenwet dateert alweer uit 1996. Doordeweeks mogen winkels van 6 uur 's ochtends tot 10 uur 's avonds open zijn. De gemeenten mogen beslissen over opening op zondag. Gewone gemeenten mogen maximaal 12 koopzondagen instellen, gemeenten met toeristische attracties kunnen van elke zondag een koopfestijn maken.

Vóór 1996 hadden we een winkelsluitingswet die nog uit de crisisjaren 1930 dateerde. Die wet had als doel de rusttijd van winkeliers te bevorderen en hen in staat te stellen aan het maatschappelijke leven deel te nemen. Tegenwoordig kijken we anders tegen wetgeving aan. Regelgeving dient er niet toe de aanbieders tegen concurrentie te beschermen, maar moet het belang van consumenten dienen. De beperkte zondagsopening is niet in het belang van de Nederlands economie. Het ligt dus voor de hand de wet verder te liberaliseren.

Evaluatie heeft laten zien dat de langere doordeweekse openingstijden zonder meer positief uitpakken. Consumenten waarderen de mogelijkheid dat zij ook na 6 uur boodschappen kunnen doen. De omzet van de winkels is toegenomen. Tevens, en niet in de laatste plaats, is ook het aantal banen in de sector gestegen. Verruiming van de winkeltijden op zondag zou dezelfde positieve effecten hebben.

Eerder deze maand lanceerde President Barroso van de Europese Commissie zijn plannen om de Lissabon strategie nieuw leven in te blazen. Barroso wil een partnership voor groei en banen met ons aangaan. Een belangrijk element in zijn plan is deregulering van productmarkten en het tegen het licht houden van wetgeving die de groei belemmert. Door de markt van knellende banden te verlossen, zou Europa weer de meest welvarende economie ter wereld kunnen worden.

Onderzoek uit de Verenigde Staten laat zien dat liberalisering van de winkeltijden op zondag substantiële economische effecten kan hebben. Deregulering vergroot de werkgelegenheid in de sector met ongeveer 5 procent, de omzet met 7 procent en leidt ook tot een lichte stijging van het aantal winkels, en wel omdat de winst toeneemt. Verliezers zijn er ook. De sectoren die nu van het openingsverbod zijn vrijgesteld (kerken, sportaccommodaties, musea) krijgen meer concurrentie en leiden omzetverlies. Per saldo gaan we er echter op vooruit.

Het contrast tussen de lege kerken en de wachtrijen bij IKEA laat zien dat het zondagsaanbod niet optimaal op de wensen van de Nederlandse burgers is afgestemd. Liberalisering leidt tot een betere bevrediging van onze behoeften. President Wellink van de Nederlandse Bank stelt dat we te somber zijn en roept ons op wat meer uit te geven, om zo onze economie uit het dat te helpen. Een oude economische wet stelt dat aanbod zijn eigen vraag schept. Als we op zondag wat vaker verleid worden, geven we ook meer uit. Er zouden dan ook minder werklozen zijn dan de 500.000 van nu.

Gemeenten realiseren zich onvoldoende dat de zondagsopening een bijdrage levert aan de lokale economie en dus gewenst is. Nu zijn in 1 op de 3 gemeenten de winkels elke zondag dicht, 60% heeft minder dan 12 winkelzondagen per jaar en in slechts 4% van de Nederlandse gemeenten zijn ze altijd open.

Alleen gemeenten met andere toeristische trekpleisters mogen nu hun winkels op zondag open hebben. De wet is discriminerend en moet worden aangepast. Winkels die open zijn trekken immers automatisch kooptoeristen aan. Overal in Nederland zou *funshoppen* op zondag in principe mogelijk moeten zijn.

Eric van Damme

(Hoogleraar economie CentER en directeur TILEC, het Tilburg Center for Law and Economics, Universiteit van Tilburg.)